

ZATYKÓ GYULA, NAGYVÁRAD POLGÁRMESTERÉNEK TANÁCSADÓJA SIKERES EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL BESZÉL

Visszahozzák a hétköznapiakba a magyar nyelvet

Zatykó Gyula három éve a nagyváradi polgármester tanácsadója. A tavaly őszi helyhatósági választásokat követően az új polgármester, Florin Birta is igényt tartott szolgálataira. A magyar–magyar ellentétektől meggyengített nagyváradi közösségi érdekérvényesítésben az Erdélyi Magyar Néppárt tisztségviselője a város háromnyelvűvé válásán dolgozik.

→MAKKAY JÓZSEF

Mire emlékszik legszívesebben Nagyvárad polgármesterének tanácsadójaként az elmúlt három esztendőből?

Legnagyobb sikerélményem, hogy a nagyváradi magyarság rendezvényeit sikerült kivinnünk a város főterére, a Szent László térre. Arra korábban nem volt példa, hogy március 15-én Kosuth-nótákkal itt gyülekezzünk a nemzeti ünnepre. Volt itt már Beatrice-koncert, és a városháza által szervezett magyar napok keretében fellépett a Száztágú cigányzenekar. Tavaly a járvány mindent elmosott, de remélem, hamarosan visszatérünk a normális kerékvágásba. Mondhatnám a Mihai Viteazu parkból Olaszi parkká átnevezett egykori olaszi temetőt, vagy a belvárosban megjelenő háromnyelvű – román, magyar és angol – táblákat, amelyeken bemutatjuk az utcák rövid történetét és a korábbi magyar neveit is. A terv megvalósulása még eltart egy ideig: tavaly augusztusban kezdtük, és rendre sorra kerül minden belvárosi utca.

Hogyan egyezik az új polgármesterrel, Florin Birtával?

Jó viszonyban vagyunk. Ő tette lehetővé, hogy folytassam a tanácsadói munkámat, amit elődje, Ilie Bolojan idején végeztem. Miután az RMDSZ számára esélytelenné vált a magyar alpolgármesteri szék megszerzése, munkámmal olyan úrt töltök be a városházán, ami fontossá vált a nagyváradi magyar közösség életében.

A nagyváradi és a Bihar megyei RMDSZ nem örült annak, hogy őket megkerülve Ilie Bolojan önt vette maga mellé a városházára...

A két párt között 2016-ban megromlott helyzetért egyértelműen

FOTÓ: MAKKAY JÓZSEF

Zatykó Gyula szerint előbbre tartanak, ha összefogna a nagyváradi magyar politikai osztály

az RMDSZ a felelős. A Bihar megyei szervezet rossz stratégiája miatt jutottak oda, hogy elvesztették az alpolgármesteri széket Nagyváradon. Az egy dolog, hogy elszámították magukat, de a nagyobb baj az, hogy jégre vitték a helyi magyar közösséget is. A 25 százaléknyi városi magyarságot nem lehet otthagyni a „lesz ami lesz” szlogenrel. Amikor a vizsgált helyzet kialakult, az Erdélyi Magyar Néppárt részéről megkerestük a Nemzeti Liberális Párt színeiben harmadik mandátumát töltő Ilie Bolojan polgármestert, és vállaltuk, hogy tovább visszük a magyar ügyet. Nem tudhatom, mit hoz a jövő, de a helyi RMDSZ és a nagyváradi, valamint a Bihar megyei nemzeti liberálisok között a nézeteltérések olyan mély sebeket hagytak, hogy gyors gyógymódra nem látok esélyt. Főleg a gyenge nagyváradi helyhatósági szereplés után, amikor a PNL túlnyerte magát, és az RMDSZ kilencvenes évekbeli kilenc képviselője helyett 2020 őszén mindössze négyet sikerült bejuttatnia a 27 tagú helyi önkormányzatba.

Milyen esélyt lát a nagyváradi magyar–magyar ellentét orvoslására?

Az elmúlt évek fő baja, hogy az RMDSZ nem néppárti ellenfelet,

hanem ellenséget látott bennem. Pártpolitikai szinten álltak a kérdéshez: nem tudták elfogadni, hogy a városházán ne az RMDSZ, hanem egy másik magyar párt töltsön be tisztséget. Az elmúlt három évben sok övön aluli támadás ért, a rágalmatok igyekeztem elengedni a fülem mellett. Számomra egyértelmű, hogy meg kell keresnünk az együttműködés lehetőségeit.

A széthúzás miatt mit veszített a nagyváradi magyarság?

Sokat, de a legfájóbb a Szent László-szobor ügye. Számunkra nem vitás, városalapító királyunk szobrának Nagyvárad főterére kellene kerülnie, mi mindig ezt képviseltük. A széthúzás miatt azonban a magyar képviselet erőlen és súlytalan, amit a románok is látnak. Közös tüntetéseinkre eljött ugyan az RMDSZ, de később úgy nyilatkozott: a szobrot a várban kell felállítani. Amit a római katolikus és a református egyház is szorgalmaz. Szerintem erről minden fél bevonásával közös egyeztetésre kellett volna sort keríteni, mert Nagyvárad magyarsága annyit megérdemel, hogy a városalapító szobrát ne dugjuk el valahova, hanem kerüljön a főterre. De nem ez történt. Most már szinte bizonyos, hogy a szobor a

várba kerül Szent László király születésnapján, június 27-én. A szobrot a római katolikus egyház rendelte meg, és felavatását a Szent László-napi körmenethez időzítenék. A szobor várbeli elhelyezése mellett döntött korábban Bolojan polgármester is. Hiába próbáltam meggyőzni arról, hogy keressünk a szobornak a belvárosban egy megfelelőbb helyet.

A nagyváradi villamosokon magyarul is bmondják a megállóknak nevét, ami egyedüli jelenség Erdélyben. Ezt mekkora sikernek tartja?

Bolojan polgármestersége alatt elindult a város háromnyelvűsítése. Sok egyeztetés, tanácskozás előzte meg: amikor a város turisztikailag kiemelt településsé vált, e kezdeményezéseket sikerült életbe léptetni. Nagy sikernek tartom, de sokkal többet tudunk volna elérni, ha a tavalyi választáson a néppárt legalább 5 százalékkal bejut a helyi önkormányzatba, és az RMDSZ-szel karöltve erős magyar frakciót hoz létre. Sajnos nem ez történt. Miután koalíciós javaslatunkat elutasították, jött a szerencsétlen üzenet, hogy a magyarság ne szavazzon az esélytelenekre. A néppárt 3,75 százalékot kapott Nagyváradon. Aki nem akart az RMDSZ-re voksolni, az a Nemzeti Liberális Pártot erősítette. Becslésem szerint legalább 5–6 százaléknyi nagyváradi magyar szavazatot kapott a PNL... Hosszabb lesz az elkezdett folyamat, de révbe érünk. Biztató, hogy az új polgármester folytatja az elődje által elindított terveket.

→A vár és a város történelmét szeretnénk bemutatni egy állandó kiállítás keretében. Szent László, Luxemburg Zsigmond, a török kor és az osztrák–magyar időszak is külön történelmi időszakként kerül bemutatásra.

A várost ma a legdinamikusabban fejlődő erdélyi településként tartják számon. Mi a gyors infrastruktúra-fejlesztés titka?

Sikerünk nyitja a hét év alatt elnyert 600 millió euró uniós pályázat, amelyhez 2–3 százalékos önrész szükséges. Ilie Bolojan létrehozott a városházán egy profi csapatot, amely uniós pályázatokkal foglalkozik. Első nagy megvalósítása az volt, hogy kivezette Nagyváradról az átme-

nő forgalmat, és számos alternatív útvonalat hozott létre. Közben épülnek az alul- és felüljárók, fél tucat újabb terv vár megvalósításra. Minden csomópont szerepét átgondoljuk, hogy a várost lehessen tehermentesíteni. Alapelve, hogy a villamosoknak szabad utat hagyunk, mert ezzel az átlagsebességet lehet megduplázni. A belvárosban megszűnnek a felszíni parkolók, az autómegosztással pedig szélesebb járdákat és kerékpárutakat építünk. A vár mellé a turistabuszok fogadására is alkalmas mélygarázs épül.

Észak-Erdélyben ma már a nagyváradi vár az egyetlen, amely érdemben bemutatatható nemcsak a város, hanem a magyarság ezeréves történelmének is. Milyen esély van arra, hogy az eredeti tervek megvalósuljanak?

Ilie Bolojan polgármester és Balog Zoltán emberi erőforrásokért felelős miniszter között 2017-ben részletes egyeztetésre került sor, a magyar fél segítséget ajánlott a vár korhű arculatának kialakításához. Azóta sok minden történt, és én azon dolgozom, hogy a terv valóra váljon. A várban újabb két bástyát újjátottunk fel a falakkal, mindenhol folytatódna a restaurálási munkálatok. A vár és a város történelmét szeretnénk bemutatni egy állandó kiállítás keretében. Szent László, Luxemburg Zsigmond, a török kor és az osztrák–magyar időszak is külön történelmi időszakként kerül bemutatásra. A múzeumnak jó vezetésre van szüksége, hogy új kontextusban a vár vonzza a turistákat. Nagyvárad számára az egyik fő csapásirány a turizmus fejlesztése.

Mennyire értékelődhet fel a város regionális szerepe?

Mindig arra törekedtem, hogy a román városvezetőség ne versenytársat, hanem együttműködési lehetőséget lásson a határ túloldalán fekvő legjelentősebb magyarországi várossal, Debrecenel. A két nagyváros között most már van autópálya-összeköttetés, amit gyorsvasúttal szeretnénk megtoldani. Ez nagyban segítené a munkaerő mobilitását, de összekötné a két város kultúráját és sportéletét is. Miért ne ruccanhatna át egy nagyváradi a debreceni színház előadására vagy fordítva? Ha Debrecenben beindul a BMW-gyár, szükség lesz beszállítókra is. Szóval sok együttműködési lehetőség körvonalazódik. Feladatomban tartom, hogy új ötleteket találjak ki a városháza számára.

Erdélyi Napló

Megjelenik minden csütörtökön.
Kiadó: Príma Press Kft.
535600 Székelyudvarhely,
Bethlen Gábor u. 55.
tel.: 0266-218361
ISSN: 1223-1223

Felelős szerkesztő: Makkay József

Ügyvezető: Nemes László

Lapszerkesztők: Nánó Csaba, Somogyi Botond

Főmunkatársak: Borbély Zsolt Attila, Csermák Zoltán, Sütő Éva

Hetilapunk a Krónika és a Székelyhon napilapok csütörtöki lapszámában jelenik meg.

- Az (X)-szignóval ellátott szövegek fizetett reklámok, közlemények.
- A megjelent írások nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik!
- Szerkesztőségünk fenntartja a jogot, hogy a beérkezett levelek és másféle írások közléséről döntsön.
- Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

400027 Kolozsvár, Regele Ferdinand (volt Wesselényi) utca 37. szám, 14. lakrész
tel.: 0264-705205, 0264-705215
e-mail cím: office@erdelyinaplo.ro

Honlap: www.erdelyinaplo.ro
Hírdetésfelvétel és terjesztés a fenti címen hétköznapi 8–16 óra között.